

ΟΝΟΜΑ: Μαρία Ε. Αντωνίου

ΙΔΙΟΤΗΤΑ: Μέλος Ε.Ε.Π. (Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό) (Α΄ βαθμίδα), Διδασκαλείο Νέας Ελληνικής Γλώσσας, Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (Ε.Κ.Π.Α.).

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ:

- τηλ.: 210-7277332
- e-mail: maranton@phil.uoa.gr
- γραφείο 312, Διδασκαλείο Νέας Ελληνικής Γλώσσας, Πανεπιστημιούπολη, 157-84 Ζωγράφου.

ΣΠΟΥΔΕΣ:

- **Διδακτορικό Δίπλωμα:** Ε.Κ.Π.Α., Φιλοσοφική Σχολή, Τμήμα Φιλολογίας, Τομέας Γλωσσολογίας.
Τίτλος διδακτορικής διατριβής: *Η κατανόηση της μεταφοράς στη δεύτερη γλώσσα: Πειραματική διερεύνηση σε Ρώσους και Αραβες μαθητές της Ελληνικής.*
Βαθμός: 'Άριστα'.
- **Master of Arts in Applied Linguistics (Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στην Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία - αναγνώριση τίτλου από το ΔΙ.Κ.Α.Τ.Σ.Α.):** University of Reading, Department of Linguistic Science, Reading - U.K.
Βαθμός: 'Distinction' (Διάκριση).
- **Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στη «Διδασκαλία της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας»:** Ε.Κ.Π.Α., Φιλοσοφική Σχολή, Διατμηματικό Πρόγραμμα Διδασκαλίας της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας.
Βαθμός: 'Άριστα'.
- **Πτυχίο Φιλολογίας:** Ε.Κ.Π.Α., Φιλοσοφική Σχολή, Τμήμα Φιλολογίας.
Ειδίκευση: Κλασσική Φιλολογία.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ:

- Διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης/ ξένης γλώσσας στο Διδασκαλείο Νέας Ελληνικής Γλώσσας του Ε.Κ.Π.Α. (σε ετήσια, εντατικά και θερινά προγράμματα, σε τμήματα ανάπτυξης προφορικού λόγου και σε τμήματα προετοιμασίας των σπουδαστών για τη συμμετοχή τους στις εξετάσεις για την απόκτηση της βεβαίωσης ελληνομάθειας του Δ.Ν.Ε.Γ.).
- Διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης/ ξένης γλώσσας σε προγράμματα/ δράσεις του Ε.Κ.Π.Α., όπως Ι.Κ.Υ., Θ.Υ.Ε.Σ.Π.Α., Erasmus και Ομογενών Νοτίου Ημισφαιρίου & Αυστραλίας.

ΛΟΙΠΗ (ΣΥΝΑΦΗΣ) ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ:

- Εισήγηση θεμάτων και παραγωγή υλικού για τις εξετάσεις Ελληνομάθειας του Διδασκαλείου Νέας Ελληνικής Γλώσσας του Ε.Κ.Π.Α.
- Συμμετοχή στην ομάδα καθορισμού των κριτηρίων αξιολόγησης των σπουδαστών στις προφορικές εξετάσεις Ελληνομάθειας του Διδασκαλείου Νέας Ελληνικής Γλώσσας του Ε.Κ.Π.Α.

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ:

- Στο πλαίσιο του μαθήματος «Εκμάθηση και διδασκαλία λεξιλογίου στη δεύτερη γλώσσα» του Μεταπτυχιακού Διατμηματικού Προγράμματος για τη Διδασκαλία της Ελληνικής ως Δεύτερης/ Ξένης Γλώσσας του Ε.Κ.Π.Α. δόθηκαν οι παρακάτω διαλέξεις:
  - *Η κατανόηση της μεταφοράς στη δεύτερη γλώσσα, 30/5/2018.*
  - *Στρατηγικές κατάκτησης του λεξιλογίου στη Γ2, 23/1/2017.*
  - *Το λεξιλόγιο στη διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης/ ξένης γλώσσας: διδακτικές εφαρμογές, Ιούλιος 2007 & Ιούνιος 2008.*
- Στο πλαίσιο του μαθήματος «Αξιολόγηση εγχειριδίων-Κατασκευή διδακτικού υλικού» του Μεταπτυχιακού Διατμηματικού Προγράμματος για τη Διδασκαλία της Ελληνικής ως Δεύτερης/ Ξένης Γλώσσας του Ε.Κ.Π.Α. δόθηκαν οι παρακάτω διαλέξεις:
  - *Συγγραφή διδακτικού εγχειριδίου για τη δεξιότητα της Παραγωγής Προφορικού Λόγου στη διδασκαλία της Ελληνικής ως Γ2, 20/1/2016.*
  - *Η διδασκαλία του λεξιλογίου σε εγχειρίδια για την Ελληνική ως δεύτερη γλώσσα, 11/1/2011.*
- Στο πλαίσιο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ) «Γλωσσική επικοινωνία και η Νεοελληνική ως ξένη/ δεύτερη γλώσσα» του Τμήματος Φιλολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης δόθηκε σειρά διαλέξεων με θέμα: *Η διδασκαλία του λεξιλογίου, Θεσσαλονίκη, Σεπτέμβριος 2004.*

ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ (ενδεικτικά):

- Επιμόρφωση διδασκόντων την Ελληνική σε σχολεία του εξωτερικού (Ιούνιος - Ιούλιος 2017, Διδασκαλείο Νέας Ελληνικής Γλώσσας, ΕΚΠΑ): επιμορφωτικές συζητήσεις εστιασμένες στη διδασκαλία της γραμματικής & του θεματικού λεξιλογίου καθώς και στην ανάπτυξη των τεσσάρων δεξιοτήτων μέσα από δραστηριότητες/ παιχνίδια κατόπιν παρακολούθησης συναφών μαθημάτων στο επίπεδο ελληνομάθειας Α1-Α2.
- Εισηγήσεις στο πλαίσιο επιμορφωτικών σεμιναρίων για τη διδασκαλία της Ελληνικής ως Ξένης/ Δεύτερης Γλώσσας στο Σισμανόγλειο Μέγαρο του Γενικού Προξενείου της Ελλάδος στην Κωνσταντινούπολη, 29 & 30 Μαρτίου 2012. Θέματα εισηγήσεων:
  - *Η διδασκαλία του λεξιλογίου στη Γ2*
  - *Η δεξιότητα της Κατανόησης Γραπτού Λόγου στην Ελληνική ως Γ2.*
- Εισηγήσεις στο πλαίσιο επιμορφωτικών σεμιναρίων του προγράμματος «Εκπαίδευση αλλοδαπών και παλιννοστούντων μαθητών» (δράση «Ενίσχυση της Ελληνομάθειας», Υποδράση 2.1 «Ενημέρωση και υποστήριξη των εκπαιδευτικών») με γενικό τίτλο: «Σειρά επιμορφωτικών μαθημάτων 2011-2012: Γενικές αρχές της διδασκαλίας της Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας (Επίπεδα Α1-Β2). Θέματα εισηγήσεων:
  - *Η Κατανόηση του Γραπτού Λόγου στη διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας, Θεσσαλονίκη, 12/11/2011*
  - *Η διδασκαλία του λεξιλογίου της Ελληνικής ως Γ2, Αθήνα, 15/10/2011 & 21/10/2011.*
- Επιστημονική συνεργάτις στο Έργο «Ένταξη παιδιών παλιννοστούντων και αλλοδαπών στο σχολείο - για τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (Γυμνάσιο)» (επιστ. υπεύθ. Ζωή Παπαναούμ) με αντικείμενο α) την υποστήριξη των εκπαιδευτικών σε θέματα γλωσσικής ενισχυτικής διδασκαλίας (Ελληνική ως δεύτερη/ξένη γλώσσα) και εφαρμογής διδακτικού υλικού, β) την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών που ασχολούνται στα συνεργαζόμενα σχολεία - Γυμνάσια της Περιφέρειας Αττικής σε ζητήματα διδασκαλίας της ελληνικής ως δεύτερης/ ξένης γλώσσας, προσαρμογής διδακτικού υλικού σύμφωνα με το Αναλυτικό Πρόγραμμα της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και διαχείρισης προβλημάτων της σχολικής τάξης. Στα επιμορφωτικά σεμινάρια που πραγματοποιήθηκαν 2, 16, 23 Φεβρουαρίου και 9, 16 και 23 Μαρτίου 2007 στο 46° Γυμνάσιο Αθηνών υπό την αιγίδα του Υπουργείου Εθνικής

Παιδείας και Θρησκευμάτων & του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, οι εισηγήσεις αφορούσαν τα εξής:

- *Ανάλυση/ διόρθωση λαθών στον προφορικό και γραπτό λόγο*
  - *Εκμάθηση του λεξιλογίου της ΝΕ ως δεύτερης/ ξένης γλώσσας: άμεση και έμμεση διδασκαλία - στρατηγικές κατάκτησης*
  - *Εγχειρίδια και διδακτικές εφαρμογές.*
- Συμμετοχή με εισηγήσεις ως μέλος της Επιστημονικής Ομάδας στα σεμινάρια Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών στο πλαίσιο του Προγράμματος «Εκμάθηση της Ελληνικής Γλώσσας ως Δεύτερης σε Εργαζόμενους Μετανάστες» (ΕΠΕΑΕΚ II & III) του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΙΔΕΚΕ), Αθήνα 18-20 Μαρτίου & 7-10 Απριλίου 2006, 1-4 Μαρτίου 2007. Θέματα εισηγήσεων:
- *Τα επίπεδα γλωσσομάθειας στο Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο*
  - *Το Προχωρημένο Επίπεδο για τα Ελληνικά*
  - *Προτεινόμενο Αναλυτικό για τα επίπεδα της γλωσσομάθειας*
  - *Μεθοδολογία διδασκαλίας*
  - *Διδακτικές εφαρμογές*
  - *Διαγνωστικό εργαλείο κατάταξης σε επίπεδα γλωσσομάθειας.*

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΣΕ ΟΔΗΓΟΥΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ & ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΣΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΜΟΡΦΗ

Αντωνίου, Μ. & Κατσαλήρου, Α. (2013) «Λεξιλόγιο». Στο Μ. Ιακώβου (επιμ.) *Οδηγός Επιμόρφωσης: Βασικές Αρχές Διδασκαλίας της Ελληνικής ως Γ2 (επίπεδα Α1-Β2)*. Στο Πρόγραμμα «Εκπαίδευση παλιννοστούντων και αλλοδαπών μαθητών», Δράση 2: «Ενίσχυση της Ελληνομάθειας» (ηλεκτρονική έκδοση στο diapolis).

Αντωνίου, Μ. & Λιβιέρη, Α. (2013) «Κατανόηση Γραπτού Λόγου». Στο Μ. Ιακώβου (επιμ.) *Οδηγός Επιμόρφωσης: Βασικές Αρχές Διδασκαλίας της Ελληνικής ως Γ2 (επίπεδα Α1-Β2)*. Στο Πρόγραμμα «Εκπαίδευση παλιννοστούντων και αλλοδαπών μαθητών», Δράση 2: «Ενίσχυση της Ελληνομάθειας» (ηλεκτρονική έκδοση στο diapolis).

Αντωνίου, Μ. (2008) «Εκμάθηση του λεξιλογίου της Νέας Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας: άμεση και έμμεση διδασκαλία - στρατηγικές κατάκτησης», *Οδηγός Επιμόρφωσης: Διαπολιτισμική εκπαίδευση και αγωγή*, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (υπό την αιγίδα του ΥΠ.Ε.Π.Θ), σ. 177-194.

Αντωνίου, Μ., Βασιλάκη, Ε. & Γαλαζούλα, Μ. Συντονισμός: Γ. Κατσιμαλή (2001) «Πυθέας: Σύστημα τηλεκατάρτισης και τηλεεπιμόρφωσης εκπαιδευτικών της ελληνικής ως δεύτερης και ξένης γλώσσας στο εξωτερικό». Πανεπιστήμιο Κρήτης (επιμορφωτικό υλικό σε ηλεκτρονική μορφή).

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ/ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ (ενδεικτικά):

Αντωνίου, Μ. (2019) «Η κατανόηση της μεταφοράς στη δεύτερη γλώσσα: Ο ρόλος της μητρικής και των εννοιολογικών χαρακτηριστικών». *14^ο International Conference on Greek Linguistics (ICGL 14)*, Πανεπιστήμιο Πατρών, 5-8 Σεπτεμβρίου 2019.

Antonίου, Μ. (2017) "Understanding metaphor in a second language: Factors affecting the inferential processes". Στο Baicchi, A. & Pinelli, E. (επιμ.) *Cognitive Modelling in Language and Discourse across Cultures*. Cambridge: Cambridge Scholars Publishing, 119-134. (Ανακοινώθηκε στο *2nd International Symposium on Figurative Thought and Language (FTL2)*, University of Pavia, Italy, 28-30 October 2015).

Αντωνίου, Μ., Δετσούδη, Ζ. & Κακαρίκος, Κ. (2009) «Προβληματισμοί για το σχεδιασμό προτύπων αξιολόγησης προφορικού λόγου της Νέας Ελληνικής ως δεύτερης/ ξένης

γλώσσας». Πρακτικά από το 3^ο Διεθνές Συνέδριο για τη Διδασκαλία της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας, Ε.Κ.Π.Α., 22-23 Οκτωβρίου 2004, Αθήνα: Ε.Κ.Π.Α., 81-97.

Αντωνίου - Ιωαννίδη, Μ. (2008) «Παράμετροι και Στρατηγικές στην Κατανόηση Πολύσημων Λέξεων κατά την Εκμάθηση της ΝΕ ως Δεύτερης/ Ξένης Γλώσσας». Πρακτικά από το 2^ο Διεθνές Συνέδριο για τη Διδασκαλία της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας, Ε.Κ.Π.Α., 27-28 Σεπτεμβρίου 2002, Αθήνα: Ε.Κ.Π.Α., 27- 40.

Αντωνίου - Ιωαννίδη, Μ. (2004) «Πολυσημία: Συχνότητα Ανάκλησης και Γνωστική Υπεροχή των Σημασιών». Πρακτικά από το 6^ο Διεθνές Συνέδριο Ελληνικής Γλωσσολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Ρέθυμνο, 18-21 Σεπτεμβρίου 2003. (Έκδοση πρακτικών σε ηλεκτρονική μορφή).

Αντωνίου, Μ. (2003) «Μία πρόταση για τη διδασκαλία του λεξιλογίου της Νέας Ελληνικής ως δεύτερης/ ξένης γλώσσας σε μέσο και προχωρημένο επίπεδο». Πρακτικά από το 1^ο Διεθνές Συνέδριο για τη Διδασκαλία της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας, Ε.Κ.Π.Α., 25-26 Σεπτεμβρίου 2000, Αθήνα: Ε.Κ.Π.Α., 133-153.

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΩΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ/ ΞΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ:

Αντωνίου, Μ., Γαλαζούλα, Μ., Δημητράκου, Σ. & Μαγγανά, Α. (2016) (2^η έκδοση) *Μαθαίνουμε ελληνικά: Ακόμα καλύτερα! Εγχειρίδιο διδασκαλίας για το επίπεδο Β'.* Αθήνα: Κέδρος.

Αντωνίου, Μ., Αστάρα, Β. & Δετσούδη, Ζ. (2015) *Τα λέμε... Ελληνικά! Εγχειρίδιο για την ανάπτυξη του προφορικού λόγου.* Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη.

Αντωνίου, Μ., Αστάρα, Β. & Δετσούδη, Ζ. (2008) *Μιλάμε Ελληνικά! Εγχειρίδιο για την εξάσκηση της δεξιότητας παραγωγής προφορικού λόγου.* Αθήνα: Ε.Κ.Π.Α.

Αγάθος, Α., Αντωνίου, Μ., Γαλαζούλα, Μ., Δημητράκου, Σ., Θώδα, Ε., Λιβιέρη-Βοσκού, Α., Μαγγανά, Α. & Τσοτσρού, Α. (2008) *Ακούστε ... ελληνικά: Κείμενα και δραστηριότητες ακουστικής κατανόησης για το Επίπεδο Επάρκειας.* Αθήνα: Κέδρος.

Αντωνίου, Μ., Βενέτη, Γ., Δετσούδη, Ζ. & Κακαρίκος, Κ. (2004) *Λέξεις και Εικόνες: Εικονογραφημένο Λεξικό (Β' αναθεωρημένη έκδοση).* Ε.Κ.Π.Α., ΚΕ.Δ.Α., Αθήνα: Βιβλιοσυνεργατική Α.Ε.Π.Ε.Ε.

Αντωνίου, Μ. & Δετσούδη, Ζ. (2004) *Λίγα τραγούδια θα σου πω.* Ε.Κ.Π.Α., ΚΕ.Δ.Α., Αθήνα: Βιβλιοσυνεργατική Α.Ε.Π.Ε.Ε.

Αμπάτη, Α., Αντωνίου Μ., Γαλαζούλα Μ., Θωμαδάκη Ευ., Μιχαλακοπούλου, Π. & Πουλοπούλου, Μ. Συντονισμός: Γ. Κατσιμαλή (2003) *Ελληνικά από κοντά. 20 (γλωσσικά) μυστήρια για τον επιθεωρητή Σαχίνη...κι εσένα.* Αθήνα: Ο.Ε.Δ.Β.

Κατσιμαλή, Γ., Παπαδοπούλου, Δ., Θωμαδάκη, Ευ., Βασιλάκη, Ευ. & Αντωνίου, Μ. (2003) *Κλειδιά της Ελληνικής Γραμματικής (Keys to Greek Grammar).* Ρέθυμνο: Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ:

09/2003-05/2004 Αναθεώρηση του Εικονογραφημένου Λεξικού «Λέξεις και Εικόνες» στο πλαίσιο επιστημονικής έρευνας με τίτλο: «Εκπαίδευση Παλιννοστούτων και Αλλοδαπών Μαθητών» του ΚΕ.Δ.Α. του Ε.Κ.Π.Α.

01-08/2003 Ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού με τίτλο: «Λίγα τραγούδια θα σου πω» στο πλαίσιο επιστημονικής έρευνας με τίτλο: «Εκπαίδευση Παλιννοστούτων και Αλλοδαπών Μαθητών» του ΚΕ.Δ.Α. του Ε.Κ.Π.Α.

- 09/2002 – 08/2003 Συγγραφή Παιδαγωγικής Γραμματικής με τίτλο: «Κλειδιά της Ελληνικής Γραμματικής» στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος του Πανεπιστημίου Κρήτης «Παιδεία Ομογενών».
- 02 - 05/2000 Παραγωγή επιμορφωτικού υλικού στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος του Πανεπιστημίου Κρήτης με τίτλο: «Σύστημα τηλεκατάρτισης και τηλεεπιμόρφωσης εκπαιδευτικών της Ελληνικής ως δεύτερης και ξένης γλώσσας στο εξωτερικό».
- 02 - 12/1999 Συγγραφή διδακτικού εγχειριδίου με τίτλο «Ελληνικά από κοντά» για τη διδασκαλία της Ελληνικής ως ξένης γλώσσας στο πλαίσιο ερευνητικού προγράμματος του Πανεπιστημίου Κρήτης «Παιδεία Ομογενών».

ΚΥΡΙΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ & ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ:

- Κατανόηση του μεταφορικού λόγου στη Γ2
- Κατάκτηση και διδασκαλία του λεξιλογίου στη Γ2
- Ανάπτυξη της δεξιότητας Κατανόησης Γραπτού Λόγου στη Γ2
- Ανάπτυξη και αξιολόγηση της δεξιότητας Παραγωγής Προφορικού Λόγου στη Γ2